Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы Нұра ЖББМ

Мектепалды даярлық сыныбы

Балалардың жасы 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі V1-апта 24 - 28 қараша 2025-2026 оқу жылы

Адал азамат біртұтас тәрбие «Әділдік және жауапкершілік» айы

«Апта дәйексөздері»– «Әділетте берік болсаң аяғың таймайды!»

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 24.11**	**Сейсенбі 25.11**	**Сәрсенбі 26.11**	**Бейсенбі 27.11**	**Жұма 28.11**
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	«Ойыншықтар бізге ренжімеу үшін не істеуіміз керек?» **Ойын. Шарты**:Балалар оларды лақтырмаймыз сындырмаймыз, жуамыз. Біздің топта ойыншықтардың өз орны бар. Біз ойнап болғаннан кейін, оларды жинап орнына апарамыз. Олар бізге ренжімейді. Еңбек тапсырмасы: Қуыршақтардың киімдерін жуу		Адалдық әліппесі **«Құрметтеуді үйренеміз»** *Ойынның мақсаты:* құрдастарына құрметпен карауға тәрбиелеу. Педагог балалардан қандай адамгершілік касиеттер құрметке лайық болып корінетінін ойлануды және айтуды сұрайды. Содан кейін балалар шеңберге тұрып, бір-біріне допты беріп, доп берген баланы не үшін құрметтейтінін айтады. Ойын барлық қатысушылар айтып болғанша жалғасады.		
Ата-аналармен немесе басқа заңды өкілдермен әңгімелесу, кеңес беру	**Өнегелі 15 минут** **Ата-аналарға кеңес: «Балалар агрессиясы»** **Агрессия дегеніміз не?** **Агрессия-бұл біреуге зиян келтіруге бағытталған физикалық немесе ауызша (ауызша) мінез-құлық.** **Агрессивтілік балаларда қалай көрінеді?** **- Баланың үмітсіз жылауындағы ашуланшақтық пен ашуланшақтық, оның себебі қарапайым: баланың физиологиялық қажеттіліктері қанағаттандырылмаған. Бұл жағдайда агрессивті реакция-бұл өмір сүру үшін күрес реакциясы.** **-5 жасар баланың «зерттеу инстинктінің» шектелуімен, тоқтамсыз қызығушылық пен ата-ананың «мүмкін емес» арасындағы қақтығыспен байланысты айқайлау, жылау, тістеу, аяғын басу.** **- Ұлдың керісі, жылау, мектеп жасына дейінгі қыздардың айқайы. Бұл жастағы ұлдар қыздарға қарағанда агрессивті тенденцияларды көрсетеді, өйткені соңғысы жазадан қорқып, олардың көріністерінен қорқады. Ал қоршаған орта ер балалардың агрессиясына мейірімді және төзімді.**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық,ұлттық,сюжетті рөлдік,үстел үсті-баспа және басқа ойындар,бейнелеу іс-әрекеті,кітаптарды қарау және басқалар)	**.«Ұлттық ойын-ұлт қазынасы»** **Көтермек** **Мақсаты**: Балалардың ойын , күшін дамыту. Қазақтардың салт-дәстүрі мен ұлттық ойындары арқылы балаларға тәрбие беру. Шарты: Балалар шеңберге тұрады. Өз еріктімен сайысам дегендер екі бала ортаға шығады, бір-біріне құрамалар бойынша қарама-қарсы тұрады және қарсыласты өзінің арқасына көтеріп алуға тырысады.		**«Ұлттық ойын-ұлт қазынасы»** **Түйілген орамал** **Мақсаты:** Ойын ойнау барысында балаларды ептілікке, шапшаңдыққа баулу. Шарты: Ойын жүргізу үшін ақ орамал керек. Орамалды ортасынан түйеді. Ойынға қатынасушылар алаңға жиналады да шеңбер жасап айнала тұрады. Ойынды басқарушы тағайындалады. Басқарушы ортаға шығады да, қолындағы орамалды кез келген бір ойыншыға тастайды, сонан соң оны өзі қуады. Орамалды алған ойыншы дереу оны басқарушының қолына тигізбей басқа ойыншыға беріп үлгеруі керек. Сөйтіп, ойыншылар орамалды біріне-бірі өткізе береді. Орамалдан айырылып, қалған ойыншы басқарушының орнына шығады. Немесе орамалды ұстап алған		

Scanned with CamScanner

Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі-ҰІӘ)	**Менің Қазақстаным ҚР гимні** «Қуыршақ қонаққа дайындалуда» **Ойынның мақсаты:** ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, ұзындығы бірдей деген өлшемдерді салыстыруға жаттықтыру.	«Ойыншықтар» деген сөзге сөйлем құрастыру. Ойыншықтар сөзіне дыбыстық талдау жасау.	«Ойыншықтар айтысы»әңгімесін оқу. Сұрақ-жауап	**«Не жоқ?» ойынын ойнайық. Ойын ұйымдастыру, балалардың есте сақтау қабілеттерін дамыту.**	**«Дидактикалық тапсырма» « Кім жылдам» сурет құрастыру./машина, доп. қуыршақты киіндіру/**
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1 - ұйымдастырылған іс-әрекет**				
	Сауат ашу негіздері Дыбыстың сөздегі орны **Міндеті:** Балаларды дыбыстың сөздегі орнын таба білуге үйрету **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:**дыбыстың сөз ішіндегі орнын анықтайды. **Түсінеді:** дыбыстардың сөз ішінде өз орындары бар екенін түсінеді. **Қолданады:** дыбыстар туралы білімдерін. **Дыбыстармен жұмыс Сызбаны тақтаға іледі.** – Сөздер дыбыстардан тұратынын білесіңдер. дыбыстар жеке тұрғанда ештеңені білдірмейді. Мысалы: а, б, к. Осылай айтсақ. ешкім ештеңе	**Математика негіздері** Шартты өлшеуішті пайдаланып. заттарды ұзындығы бойынша салыстыру **Міндеті:** Шартты өлшеуішті ұзындықты өлшейтін құрал ретінде таныстыру **Күтілетін нәтижелер:** **меңгереді:** інді таразымен өлшеуді; санауды, санды жазуды; **түсінеді:** таразыны теңестіру үшін тағы зат (заттар) салу керек немесе таразы табақшасынан заттарды алу керектігін; өлшеу техникасын; **қолданады:** таразының қай табағында ауыр зат жатқанын анықтау білігін (төмен түскен табақта). Үзік сызықтармен сызуға, бояуға, графикалық диктантты орындауға үйретуді. **Ойын жаттығуы. «Бақшада не өседі?» Сәбіз, қияр, асқабақ және баялды сияқты бірнеше көгөністерді** қағазға (немесе тақтаға) салады. Педагог балалардан әр көгөністің тұсына көгөністің ұзындығындай сызықты салуды сұрайды Содан кейін балалардан сызықтар мен көгөністердің ұзындығын	**Сауат ашу негіздері** Ойнай отырып оқимыз **Міндеті:** Сөздерді буынға бөлу. буындарды ретімен айту және сызбамен белгілей алу дағдыларын бекіту **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** буындардан сөз құрайды, буын. сөз, дыбысты есту арқылы ажыратады. **Түсінеді:** дыбыстан буын. буыннан сөз құралатынын түсінеді. **Қолданады:** дыбыстарды ажыратады **Буындармен жаттығулар. «Буынды қос» дидактикалық ойыны** (доппен) – Балалар. шеңберге тұрайық. Мен буынды айтып, бір балаға допты лақтырамын, бала допты ұстап алып. бір немесе бірнеше буынды қосып. сөзді жалғастырады. Кім дұрыс айта алмаса немесе тез буынды айтпаса. айыбын өтейді. Мысалы: (ас+паз. кі+тап. ба+лық, ба+ла). Ойынды өзгертуге болады. «Бір буыннан басталатын бірнеше сөз» дидактикалық	**Сауат ашу негіздері** Біз нені үйрендік, нені білдік? **Міндеті:** Сөздерді буынға бөлу дағдыларын жетілдіру **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** сөздің дыбыс санын анықтайды, дыбыстық талдау жасайды. **Түсінеді:**дыбыстардың жасалу жолын. **Қолданады:** дыбыстарды ажыратады, **сөздерді** буынға бөледі. **«Жалауша» дидактикалық ойыны** Педагог қандай да бір дыбысты айтады, егер дыбыс дауысты болса, балалар қызыл жалаушаны. егер дыбыс дауыссыз болса, көк жалаушаны желбіретеді. **«Кім көп сөз ойлап айтады?» дидактикалық ойыны** – Н дыбысынан басталатын сөздер ойлаңдар. сөздерді шапалақпен буынға	**Математика негіздері** Мен не істей аламын? **Міндеті:** 10-ға дейін санауды. заттардың қасиеттерін атауды, берілген белгі бойынша жиындар құруды, заттарды ұзындығы бойынша салыстыру және өлшеуішпен өлшеу қабілетін бекіту **Күтілетін нәтижелер:** **жасайды:** 10-ға дейін санауды, заттардың қасиеттерін атауды **.түсінеді:** заттарды ұзындығы бойынша салыстыру және өлшеуішпен өлшеу қабілеті **қолданады** қолдың ұсақ моторикасы дамыйды Ойындық жаттығуы «Цифрды жина». Пазл-цифрлар кесілген материал жиынтығымен жеке жұмыс жасай алады, әр бала 1-2 цифрдан жинайды. №5, №6. №7 парақ беттері. «Ретімен қой» ойыны. (37-парақ) Жұптық жұмыс: «Ретімен қой» ұзындық. жуандық бойынша). балаларға түрлі түсті кесінділер жиынтығы беріледі. оларды

Scanned with CamScanner

	түсінбейді. Егер осы дыбыстарды қосып, «бақ». – деп айтсақ, онда бәріміз жеміс бағы туралы айтылғанын білеміз. Әр дыбыстың сөз ішінде өз орны бар. Мысалы «лақ» сөзінде: • «Л» дыбысы бірінші тұр: • «а» дыбысы екінші тұр; • «қ» дыбысы үшінші тұр. Әр айтылған дыбыстың өз орны бар. Егер дыбыстарды дұрыс айтпасақ, сөз дұрыс құралмайды. «Дұрыс тап» дидактикалық ойыны – Балалар, мен тақтаға сызба іләмін, сендер мен айтқан дыбыс сөздің қай жерінде тұрғанын, яғни басында, ортасында, соңында тұрғанын тауып, төртбұрышты бояйсыңдар. Сендер бір төртбұрыштың бір дыбыс екенін білесіңдер. п дыбысын орнын анықтаймыз. Мысалы: (п) піл, апа, қап. Есімізде сақтаймыз: берілген дыбыс сөздің басында, ортасында, соңында болуы мүмкін. «Дыбыстың сөздегі орнын тап» дидактикалық жаттығуы Педагог	салыстыруды сұрайды: Қай көгөніс ең ұзыны? Ал қандай көгоніс ең қысқа? Көгөністерді ұзындық бойынша ең қысқасынан бастап, ең ұзынына дейін реттеуді сұрайды. Содан кейін балаларға қағаздар таратады. Қағазға бақша суретін салуды сұрайды. Балалар бақшада өсетін әртүрлі ұзындықтағы көгөністердің суретін салады. Көгөністердің шынайы көрінуі үшін, көгөністермен бірдей етіп сызық сызуды сұрайды. Бұл ойын балаларға ұзындықты салыстыруға үйретеді және кейде бірдей пішіндес заттардың, ұзындығы әртүрлі болатындығын айтып, түсіндіреді. Дәптермен жұмыс. 1-тапсырма. Бетбелгінің ұзындығын өлшеу үшін «Лего» конструктор бөлшектері пайдаланылды. Өлшеуіштерді сана. Ең қысқа бетбелгіні ата. Қай бетбелгілер ұзындықтары бойынша бірдей? Балалар өлшемдерді санайды, салыстырады. Ең қысқасы 1 нөмірлі белгі. Ұзындықтары бірдей белгілер 2 және 3, 4 және 5	ойыны Педагог балаларды екі топқа бөледі. Педагог бір буынды айтады, балалар жалғастырып, келесі буынды табады. Бір буыннан бірнеше сөз құрауға жарысады. Сөз айтқан балаларға жұлдызша беріліп отырады. Қай топ бір буыннан ең көп сөз айтады екен. Мысалы: (те-) те-(геш), те-(рек), те-(мір), те-(тік), көр-(пе), (ор-) ор-(та), ор-(ман), о-(рақ), (ор-) ор-(мек), өр-(кеш), өр-(ле), өр-(мек-ші), өр(т), (да-) да(мыл-да), да(был), да(қыл), да(уыс), Да(рига), Дә(рия).	бөліңдер, қанша буын айтасыңдар. – Нан, нар, ну, нарын, немене, не, неге, нағыз, Нұрлан, Нұргүл, нақ, неліктен. –Р дыбысынан басталатын сөз ойлаңдар. Кім көп сөз ойласа, соған бір фишкадан беріліп отырады. –Радио, рауғаш, рас, рет, резеңке, рең. Ойын соңында фишкаларды санап, жеңімпазды анықтайды. **«Сөздерді буынға бөл» дидактикалық жаттығуы** – Мен сендерге заттардың атын айтамын, сендер қол шапалақтау арқылы буынға бөліңдер. Мысалы: са-ғат, жас-тық, сө-ре, қа-лам, көр-пе, көй-лек, ал-тын, сыр-ға, құ-лақ, қол-ғап, сиыр, қас-қыр, жыл-қы, май-мыл, қо-ян, та-уық, үс-тел, тыш-қан, қа-сық, ав-то-бус, қа-лам, те-ле-фон, қа-рын-даш, ар-ба, тор-ғай, то-ты-құс, ү-шақ, ба-ра-бан, сый-лық, тас-ба-қа т.б.	ұзындық бойынша: ұзынынан бастап, қысқасына дейін немесе керісінше орналастыру ұсынылады. Педагог балалардан не үйренгендерін көрсетуді сұрайды. Дәптермен жұмыс. 1-тапсырма. Сана. Тиісті цифрмен сызып қос. 2-тапсырма. Сол жақтан оңға қарай бесінші және алтыншы балықты қызыл қарындашпен, бірінші және жетінші балықты сары, үшінші және төртінші балықты жасыл қарындашпен боя. 3-тапсырма. Жолақтарды ұзындығына қарай боя. Көзбен және шартты өлшеуіштің көмегімен салыстыру қабілетін тексереді. 4-тапсырма. Не өзгергенін қоршап сыз. Геометриялық фигуралардың белгілерін көрсету: түсі, пішіні, өлшемі.	

Scanned with CamScanner

	сөз сызбасын тақтаға іледі. – Балалар, піл, апа, қап сөздерінде «п» дыбысы қай жерде орналасқанын табайық. Сызбаларға белгілейік. Балалар піл сөзінде «п» дыбысының бірінші тұрғанын, апа сөзінде ортасында тұрғанын, қап сөзінде соңында тұрғанын айтады.					
«Үнемді тұтыну»-Суды үнемдеу Мақсаты: Оқушылардың үнем туралы түсініктерін кеңейту, Ой - өрістерін, тілдік қорын дамыту, Үнемдей білуге ұқыптылыққа тәрбиелеу						
Суды аяғына дейін бұрап жабу керек Ваннанын орнына душ қабылдау керек. Су 3 есе аз жұмсалады . Ыдысты ағып тұрған судың астына жумай, раквинаның тетігін жауып барып жуу керек Тіс жуған кезде стаканды қолдану керек Кір жуғыш машинаны толығымен толтырып жуу керек1 минутта ағатын 10 тамшы су жылына 2000 л ауыз суға тенС у ү н е м д е у Егерде отбасы күнделікті колданатын су көлемін үнемдесе, онда бір жылда тереңдігі 2 метр көл пайда болар еді. Бұлаққа бұлақ қосылса — "егізбіз" дейді, Көлге көл қосылса — "теңізбіз" дейді.	 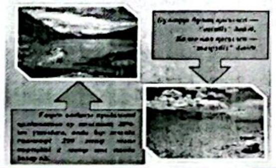		 			
2 - ұйымдастырылған іс-әрекет						
	Сөйлеуді дамыту Қысқа дайындық (ертегі) **Міндеті**: табиғат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау	**Қазақ тілі** Түлкі **Міндеті**: -Таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, тыңдалған көркем шығарма мазмұнын ретімен жүйелі түрде жеткізуге **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** Түлкі – жыртқыш аңдарға	**Математика негіздері** Шартты өлшеуішті пайдаланып, заттарды ұзындығы бойынша салыстыру **Міндеті:** Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын өлшеу мен салыстыру . **Күтілетін нәтижелер:** **меңгереді:** иінді таразымен	**Қоршаған әлеммен таныстыру** Қызыл кітапқа енгізілген Қазақстан жануарлары **Міндеті:** Балалардың Қызыл кітап туралы түсініктерін қалыптастыру **Күтілетін нәтижелер:** **жасайды:**Қазақстанның Қызыл кітабына енгізілген жануарлар мен өсімдіктердің кейбір түрлерін атап береді.		

	Күтілетін нәтиже: **Жасайды:**сұрақтарға жауап береді, әңгіме мазмұнын айтады; **Түсінеді:** әңгіменің мазмұнын, еңбексіз зейнет жоқ екенін; **Қолданады:**.бірінің ойын бірі келген жерінен жалғастырып айтуды **«Қысқа дайындық» әңгімесімен таныс** **Мақал-мәтел:** 1.Еңбек етсең ерінбей, Тояды қарның тіленбей. 2.Еңбек түбі – береке, Көптің түбі – мереке. 3.Бейнетсіз рақат жоқ	жататынын білді, қу, айлакер екенін білді; **Түсінеді:** Ертегінің әрбір кейіпкерлерін сомдады: **Қолданады** Ертегіні тыңдап ойын қосты, мақал-мәтелді жаттады, жұмбақты шешті; **Көлеңке театры. Сахналау.** Рөлдерге бөліп, кейіпкерлердің мінез-құлқын сомдау. Алдымен, тәрбиеші немесе маман ертегіні интонациямен, дауыс ырғағымен балаларға оқып береді. Бір түлкі қалың ағашты аралап келе жатып, ағаштың басында отырған қырғауылды көреді де жақындап келіп: — Сәлеметсіз бе, қырғауылым, халің қалай? – дейді. Қырғауыл: — Жақсы, өзің қалай тұрасың? – дейді. Түлкі: — Жерге түсіп, сөйлессеңіз қайтеді, бір құлағым естімеуші еді? – дейді. Қырғауыл: — Жерге түсуге қорқамын, жерде әр түрлі аңдар бар, бізді жеп қоюы мүмкін, – дейді. Түлкі: — Әй, достым, қазір заман бұрынғы заман емес, жаңа ғана келдім, бұйрық шығыпты, біреуге біреу зорлық қылмасқа, қой мен қасқыр бірге жүрсін, түлкі мен тауық бірге жүрсін деген, – дейді. Қырғауыл: — Жақсы хабарыңыз бар екен, рақмет, достым! Мына жақтан бір	өлшеуді; санауды, санды жазуды; **түсінеді:** таразыны теңестіру үшін тағы зат (заттар) салу керек немесе таразы табақшасынан заттарды алу керектігін; өлшеу техникасын: **қолданады:** таразының қай табағында ауыр зат жатқанын анықтау білігін (төмен түскен табақта). Үзік сызықтармен сызуға, бояуға, графикалық диктантты орындауға үйретуді. **Проблемалық-іздеу тапсырмасы:** – Кәдінің ұзындығын қалай салыстырамыз? Балалар салыстыру тәсілдерін ұсынады. (Тұстастыру, беттестір.) – Кәдіні жиектен шығармай салыстыруға бола ма? Балалар оны шартты өлшеуішпен өлшеуге болатынын еске түсіреді. – Бүгін бізде шартты өлшеуіш құрал түрінде жасыл қағаз кесіндісі болады. Қалай өлшейтінімді мұқият қараңдар. Мен шартты өлшеуішті өлшем бұрышын – өлшенетін заттың басына сәйкес келтіріп қоямын. Шартты өлшеуіштің шетін белгілеймін. Сол жерден келесі өлшеу басталады. Балаларға кәдінің макеттері (муляждар, суреттер) таратылады. Балалар оларды ұзындық бойынша салыстырады. Педагог өлшем бұрышы кәдінің шетіне сәйкес келу керектігін еске салады. «Біз кәдінің қайсысы	**түсінеді:**жануарлар мен өсімдіктердің сирек кездесетін түрлерін неліктен қорғау қажеттігін. **қолданады:**коммуникативтік дағды қалыптасқан, тыңдай біледі, талдай алады Педагог өлең оқиды: Жанды, жансыз бұл табиғат – керегі бар дүние Неге құрып бара жатыр, қарап тұрмын күйіне, Қорғаймыз деп табиғатты адам заты адамнан Сол үшін де, шығарыпты «Қызыл кітап» бүгінде. – Өлең не туралы? – Қызыл кітап туралы. – Барлық елде сирек кездесетін жануарлар мен өсімдіктер заңмен қорғалады. Сирек кездесетін жануарларды қорғайтын қорықтар мен ұлттық табиғи саябақтар құрылған. Қорықта жұмыс істейтін адамды қорықшы, орманшы деп атайды, ол Қызыл кітапқа енгізілген жануарлар мен өсімдіктерді қаскерлерден қорғайды. Бірақ мейірімсіз адамдар бұл заңды жиі бұзады. –Балалар, мен Қызыл кітапқа енгізілген Қазақстан жануарлары жайлы айтайын. Балалар, «жұпар» деген не? –«Жұпар» деген – «хош иіс». Жұпар, хош иіс әтір, гүл, сабындарда т.с.с. болады. Ал мен сендерге Қызыл кітапқа енгізілген жұпартышқан туралы айтамын. (Интербелсенді тақтадан бейнебаян көрсетіледі). Жұпартышқан – тұрақты азайып бара жатқан түр. Қазақстанда жұпартышқан көбінесе Орал өзенінің алқабында, Жайық, Еділ мен Үй, Тобыл, Обаған және Торғай өзендерінің		

		иттер келе жатыр, оларға да хабарыңызды айтыңыз, есітсін, – дейді. Ит деген сөзді естіген соң, түлкі алды-артына карамастан қаша жөнеледі. Қырғауыл: — Қайда барасың, түлкім, бұйрықты ұмытып кеттің бе? – дейді. Түлкі: — Кім біледі, бұйрықты ол естімеген шығар. – дейді міңгірлеп. 	ұзын екенін білдік. Сондықтан Әлия мен Сырымның дауы шешілді». Дәптермен жұмыс. 1-тапсырма. Әр жұлдызқұртта қанша дөңгелек бар? Сана. Цифрмен сызып қос. Қай жұлдызқұрт ұзынырақ? Белгіле. «Ұзындау/ұзынырақ – қысқа/қысқалау» жаңа ұғымдарды бекіту үшін орындалады. Педагог әр жұлдызқұрттың денесіндегі шеңберлерді санауды (шеңбер – шартты өлшеуіш) және цифрмен қосып сызуды ұсынады. – Жұлдызқұрттардың қайсысы ұзындау екенін белгілеп көрсет. Балалар әр жұлдызқұрттың шеңберлерін санайды, оларды ұзындықтарының ұлғаю ретімен байланыстырып, қосып сызады	жайылмаларында кездеседі. Жұпартышқан – жартылай суда тіршілік ететін аң, аяғы бес башпайлы, башпайларының арасы жүзу жарғағымен жалғасқан. Құйрығының ұзындығы 17– 20 см, оның астыңғы жағында тері безі орналасқан. Осы безден хош иісті зат бөлінеді. Аңның «жұпартышқан» аталуы да осыған байланысты. Жүні қалың, жылтыр, жұмсақ, қара қоңыр, бауыры ақшыл болады. Ол жәндіктермен, олардың дернәсілімен, құрттармен қоректенеді, сондай-ақ судағы өсімдіктің тамыр, сабақтарын да жейді. – Балалар, жұпартышқан аң ба, тышқан ба? –Ол – аң. «Қамбадағы тышқандар» ойыны	

Үлкен үзіліс: «Күй күмбірі» - «Келіншек» халық күйі

Мақсаты: Түрліше сипаттағы музыканы сүйсіне тыңдап, тани білуге ынтасын арттыру

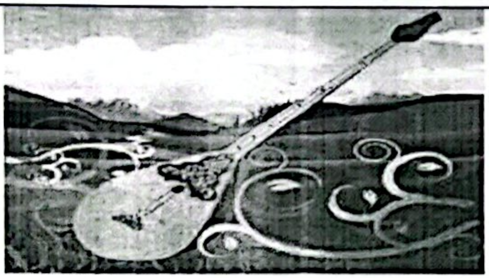

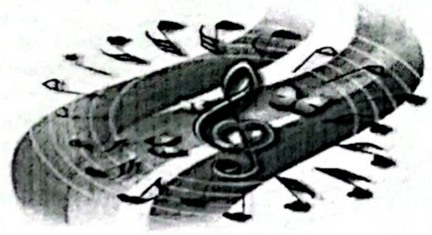

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	Қоршаған әлеммен таныстыру Қазақстанда мекендейтін жануарлар **Міндеті:** Қазақстан жерін мекендейтін жануарлармен таныстыру **Күтілетін нәтижелер:** **жасайды:**жануарлар әлемінің өкілдерін атап береді. **түсінеді:** жәндіктер, құстар мен аңдардың бір-біріне тәуелділігін түсінеді. **қолданады:** коммуникативтік дағды, талқылау, қорытынды жасау қабілеті қалыптасқан Педагог қазақстанның табиғаты бейнеленген суретті көрсетіп, сұрақтар қояды. –Суретте не бейнеленген? –Туған еліміздің табиғаты. –Еліміздің табиғаты сұлу, жануарлардың алуан түрі мекендейді –Киік (ақбөкен) – ірі, қойға ұқсас, дөңес тұмсықты, күйіс қайыратын түз жануары. Ақбөкендер Бетпақдала, Арыс, Үстірт және Еділ-Жайық жазықтарын мекендейді. Ақбөкеннің төлі – құралай. Марал Қарқаралы, Көкшетау, Қатон-Қарағайда тіршілік етеді. Оның мүйіздерінің ерекше емдік қасиеттері бар. Маралдың төлі – бұғышақ. Сілеусін – мысық тұқымдасына жататын жыртқыш жануар. Сілеусін тауы алқаптардың	**Көркем әдебиет** Айтыс **Міндеті:** Сахналық қойылымға қатысуға ынталандыру. Тіл байлығын жетілдіру. Қоршаған ортаны қорғай білуге тәрбиелеу **Күтілетін нәтиже** **Жасайды:**Сахналық қойылымға қатысуға ынталанды **Түсінеді:**Тіл байлығын жетілді. **Қолданады:**Қоршаған ортаны қорғай білуді Балалар, қандай үй жануарларын білесіңдер? (Слайдтан көрсетеді). – Үй жануарлары деп үйде күтім жасалатын жануарларды айтамыз. – Бүгін үй жануарлары туралы Спандияр Көбеевтің «Айтыс» әңгімесімен танысамыз. Ертегіні слайд арқылы көрсетеді, әңгімелейді. Педагог балаларға ертегіні оқып береді Сөздік жұмысы: қожайын – үй жануарларының иесі соқа – жер жыртатын құрал Сұрақ-жауап: – Ертегі не туралы? Авторы кім? Қандай жануарлар айтысты? – Сиыр не деді? Ат не айтты? – Ит не деп ырылдады? Қожайыны оларға не айтты? Балалармен бірге қайталап оқу. Әңгіме қалай аяқталады? (Басқа таласпаңдар, сендердің	**Сөйлеуді дамыту** Қысқа дайындық (ертегі) **Міндеті:** сын есімдер мен үстеулерді қолдану **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:**сұрақтарға жауап береді, әңгіме мазмұнын айтады; **Түсінеді:** әңгіменің мазмұнын, еңбексіз зейнет жоқ екенін; **Қолданады:**.бірінің ойын бірі келген жерінен жалғастырып айтуды **Дидактикалық ойын: «Қандай дыбыс екенін анықта».** **Ойын шарты:** Педагог дыбысты айтады. Ал балалар дыбыстың дауысты, дауыссыз екенін анықтап берулері қажет. Бірінші болып қол көтерген бала жауап беру құқығына ие болып, жауап берген бала келесі балаға басқа дыбысты айтады	**Музыка** Егемендi елім **Міндеті:** Шығармалардың эмоциялық мазмұнын, олардың сипатын, көңіл күйін ажырату **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** ырғақты, мәнерлі қимылдарды, әндерді орындайды. **Түсінеді:** әннің кіріспесін, басын, қайырмасын ажырату. **Қолданады:** үйренген би қимылдарын әуенге ілесе отырып қолданады **Музыка тыңдау:** «Қазақстан жалауы» (Д. Омаров) Ән айту: «Тәуелсіздік таңы» (А. Шырынбекова) «Жомарт елім» (И. Нүсіпбаев) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Жаса, Қазақстан» (үнтаспада) «Көңілді балалар» литва халық әуені (өңдеген Т. Ломова) Билер: «Қара бала» биі («Билеп үйренейік» жинағынан)	**Шығармашылық бейнелеу әрекеті (сурет салу,жапсыру,мүсіндеу,құрастыру)** Менің сүйікті ертегім **Міндеті: - балаларды елестете отырып сурет салу тәсілдерімен таныстыру** **- Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мүсіндік (негізгі бөліктерді тұтас кесектен жасау).** **- Сюжеттік жапсыруда заттардың өлшеміне қарай арақатынасын, әртүрлі заттардың бөліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беру, әлеуметтік оқиғаларды, балалар өміріндегі оқиғаларды бейнелеу** **- Пішіндердің түрлі қалыптарын бере білуді, оларды күрделі емес композицияларға біріктіруді қалыптастыру** **Топтық жұмыс**	

	жапырақты орманында мекендейді. Көзі өте қырағы, есту қабілеті де жақсы дамыған. Ол ағаш басына және жартастарға жылдам өрмелеп шыға алады. Сілеусіндердің күшігі – мәшін. Ол еліміздің Қаратау, Ақсу-Жабағылы, Алматы, Марқакөл және Батыс Алтай табиғи қорықтарында қорғауға алынған. Ал осы жануарларды бір сөзбен қалай атауға болады? – Жабайы жануарлар. – Олар қайда тіршілік етеді? – Орманда, тауда, далада. – Олардың ортақ қасиеттері қандай? «Көлеміне қарай орналастыр» ойыны. «Суретті жина» ойыны	барлығың да маған керексіңдер. Әркайсысың өз орныңда жақсысың.) Балаларға түрлі екпінде мәнерлеп қайталату. «Белсенді суреттер» ойыны Балаға сурет көрсетіледі. Берілген суреттегі жануарды қимылмен бейнелеп көрсетеді. Қалған балалар жасырынған бейнені табады.				
Қауіпсіздік сабағы: «ЛИФТІ (ЖЕДЕЛ САТЫ) МЕН КІРЕБЕРІСТЕГІ (ПОДЪЕЗД) МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ ЕРЕЖЕЛЕРІ»						

Лифтідегі мінез-құлық ережелерін талқылау: Лифтіні күту: лифті келгенше есіктерінен алыс тұр. Кіру және шығу: лифт есіктері ашылғанда тез кіріп, тез шығу, табалдырықта тұрмау. Түймешіктермен (кнопка) ойнамау: тек қажетті түймешіктерді басу, барлық түймешікті басудың қажеті жоқ. Лифтіге жалғыз кірмеу: ең дұрысы, лифтіге ересектермен немесе үлкен балалармен бірге кіру. Егер лифті тоқтап қалса: қорықпау, саспау, диспетчерді шақыру түймешігін басып, көмек күту. **Кіреберістегі мінез-құлық ережелерін талқылау**: №1 бейнероликті қарау «Кіреберісте» Бейнероликті талқылау: егер кіреберісте бөтен адам болса, не істеу керек? Кіреберісте: бейтаныс адамдармен сөйлеспеу, бейтаныс адамдарға есік ашпау, баспалдақ мен қоршауларда ойнамау, ата-аналармен/ересектермен бірге болу. Негізгі сұрақтар арқылы бекіту: Бейтаныс адамдарға кіреберіс есігін ашуға бола ма? Неге? Егер лифті тоқтап қалса, не істеу керек? Кіреберісте баспалдақтар мен қоршауларда ойнауға бола ма? Лифтіге қалай дұрыс кіру және шығу керек?	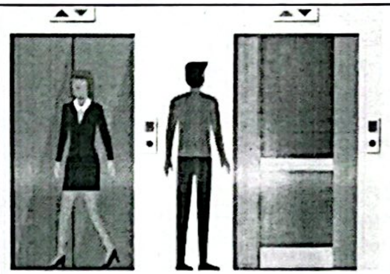	**Пайдалы сілтеме: https://www.youtube.com/watch?v=3B0fLh5HPR0&list=PLA5eCSY2FeoQFtmGao7lWQuIA-hK_6ODD&index=3**	
4 - ұйымдастырылған іс-әрекет			

	Дене тәрбиесі Батырлар **Міндеті:** алға айналдыра отырып, ұзын және қысқа секіргіштен секіру **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** алға айналдыра отырып, ұзын және қысқа секіргіштен секіру **Түсінеді:** ұзын және қысқа секіргіштен секіруді **Қолданады:**секіргішпен секіреді Қысқа секіртпе арқылы секіру Б.қ. – секіртпені арт жақта ұстап тұру. Аяқтың ұшымен жеңіл және ырғақпен секіру. Қауіпсіздік техникасын естеріне салады, балалардың қалай секіретінін бақылайды Қимыл-қозғалыс ойыны: «Еденде тұрып қалма». (4 рет) Ұстаушы бала таңдалады. Қалған балалар биіктігі 30 см заттардың үстінде тұрады. Балалар секіріп түсіп, зал ішінде жүгіріп жүреді. Педагогтің: «Ұста!» деген бұйрығы бойынша орындарына	**Музыка** Біздің рәміздер **Міндеті:** Әннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** ән айту дағдыларын;дауысын дұрыс келтіріп орындайды. **Түсінеді:** кіріспе музыкадан кейін ән айтуды бастау. **Қолданады:** халық биін және мәнерлі қимылдарды орындайды, қазақтың ұлттық аспаптарында ойнайды**Музыка тыңдау:** «Қазақстан жалауы» (Д. Омаров) Ән айту: «Тәуелсіздік таңы» (А. Шырынбекова) «Жомарт елім» (И. Нүсіпбаев) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Жаса, Қазақстан» (үнтаспада) «Көңілді балалар» литва халық әуені (өңдеген Т. Ломова) Билер: «Қара бала» биі («Билеп үйренейік» жинағынан) Музыкалық аспапта ойнау: «Илигай» қ.х.ә. (өңд. Б. Дәлденбай)	**Дене тәрбиесі** Аңшылар **Міндеті:** оң және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сызықтан секіру **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** оң және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сызықтан секіру **Түсінеді:** арқаннан секіруді **Қолданады:** Оң және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сызықтан секіру **Ойын жаттығуы:** «Допты қағып ал!» Допты жоғары лақтырып, қолды артқа жіберіп шапалақтап, допты саусақтарын ашып, қайтадан қағып алады	**Қазақ тілі** Арыстан **Міндеті:** Сөздік қор. -Аңшылық кәсіпті (аң, аңшы, орманшы, қорықшы) сөздермен толықтыру. Шағын өлеңдер, санамақтар, жаңылтпаштар, тақпақтар жаттату, жұмбақтар шешкізу. Балаларды шешендік өнерге баулу **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** Арыстан – жыртқыш аңдарға жататынын біледі: ; **Түсінеді:** Ертегіні тыңдап ойын қосты, жұмбақты шешті; **Қолданады** Атауын айтты, әріптерді толықтырды, талдау жасады; Біз аңдарға саяхат жасап, зерттейміз. - Қанекей, балалар, сендерге дыбыстарды естіртемін, сендер ол кімнің дыбысы екенін тауып көріңіздерші. - https://zvukogram.com/category/jivotnyie/ - Аю, түлкі, қасқыр, піл, қоян, жылан, жолбарыс, керік, кірпі, арыстан. - Жарайсыздар, балалар! Ең соңғы арыстанның дауысы екен. - Арыстан ол қандай жануар? Арыстан қандай мінез-құлықпен сипаттауға болады? *(Балалар жауап беруге қиналатын*	**Дене тәрбиесі** Желді қуып жет! **Міндеті:** оң және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сызықтан секіру **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** оң және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сызықтан секіру **Түсінеді:** арқаннан секіруді **Қолданады:** Оң және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сызықтан секіру Оң және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сызықтан секіру «Баскетбол» – допты оң және сол қолдың саусақ ұштарымен еденге кезекпен ұруға үйрету. Нұсқау – бастапқы қалыпты дұрыс қабылдау, допты алақанмен соқпау. Допты еденге бір қолмен соғады, еденнен ырғыған допты саусақтарын ашқан күйде күтіп алады. Тапсырманы орындап болғаннан кейін допты себетке салады

	жүгіреді. Ұстаушы бала секіріп орындарына шыға алмаған балаларды ұстайды. Ұсталған балалар бір шетте отырады			*болса, көмектесіп жіберу. Мысалы, қорқақ па, батыр ма, сабырлы ма, шыдамсыз жануар ма?)* - Ол қайда мекендейді? - Орманнан басқа тағы қайда болуы мүмкін? Орманды күзетіп, оның қауіпсіздігіне жауап беретін кім екен? Күзетші ме әлде орманшы ма? **2. Сөйлем құрастыру. Орманшы не істейді?** Орманшы қорғайды Орманшы күзетеді Орманшы қамкор болады 	
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету. **(Өзіне-өзі қызмет ету)**	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету. **(Өзіне-өзі қызмет ету)**	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету. **(Өзіне-өзі қызмет ету)**	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету. **(Өзіне-өзі қызмет ету)**	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету. **(Өзіне-өзі қызмет ету)**
Серуен	Ауаны бақылау Мақсаты:Балаларды табиғаттың бір құрамдас бөлігі ауамен, және оның қасиеттерімен таныстыру. Біз немен демаламыз? Бірінші. Терең - демді ішке тартып, содан соң оны қайта шығарайық. Қалай ойлайсыңдар біз нені шығардық? (ауаны). Ауа деген не? Кімде – кім оны көрдіме? (біз оны көрмейміз, бірақ әрдайым біздің қасымызда) Неге біз оны көрмейміз? (ауа – жеңіл, көзге көрінбейді) Біздің демалатынымызды қалай тексереміз? Алақанымызды	Бақшадағы өсімдіктерді бақылау Мақсаты: Бақшада өсетін өсімдіктерді ажырату, олардың адамға пайдасы, адамдардың қысқа дайындығы туралы түсінік беру. Болжам:Сарымсақтың қабығы қалың болса – қыстың аяз болғаны. Тақпақ: Апорт деген тәтті алма Өседі ол бақтарда Апорт деген тәтті алма Өседі ол бақтарда.	Ағаштар мен бұталарға бақылау Мақсаты: Алаңдағы бұтақтармен ағаштарға бақылау жасау. Өсімдіктердің ұқсастығы мен ерекшелігін ажыратуға үйрету. Жапырақтары түсіп жатқанына, алуан түске енуне назар аудару. Болжам: күзде жапырақтар ерте түссе, қыстың суық болады, сонымен қатар қыс ерте басталады. Мақал-мәтел: Күздей бер.	Ауа-райын бақылау Мақсаты: Қазан айындағы ауа-райын бақылау.Өзіне тән белгілерін анықтап отыру. Тәрбиеші балалармен бірге бақылау жасайды, қазан айында алғашқы суық түседі. Таңертең үйдің шатыры шөп, жолдың шеттері күннің шуағына жылтырап тұрады. Уақыт өте келе суық пайда болады. Болжам: қарға қаңқылдап тоқтаусыз секіріп жүрсе – жаңбыр жауады. **Жеке жұмыс** Тақпақ: «Мөлдір тамшылар» Бұлар жабағы Көкті жабады	Маусымдық өзгерістерді бақылау Мақсаты: маусымдық өзгерістер туралы білімдерін бекіту. Жазда күн ыстық, ал күзде таңертең күн салқын болып, түсте ыстық болады. Адамдар қысқа дайындалады. Құстар жылы жаққа ұшады. **Жеке жұмыс** Тақпақ: Күзде жауын. Бұлт. Тұман Сары жапырақ жауады. Сары күйын үйтқыған Сапырады ауаны Таптайды табанға

Scanned with CamScanner

	бірінші аузымызға апарым, содан соң мұрынға апарып демалыңыз. Сендер не сездіңдер? (алаканымыз жылынды, біздің демалысымыздан) **Жеке жұмыс:** Жұмбақ. Көзге ілінбейді, Жұтсаң білінбейді. (Ауа) Қозғалмалы ойын: «Қоңыздар» Мақсаты:Балаларды жан- жақты жүгіруге , белгі бойынша қозғалысты өзгертуге назар аударуға үйрету. **Еңбек әрекеті**: Сынған бұтақтарды және жапырақтарды жинау. **Еркін ойындар** **Мақсаты:** баланың жан –жақты дамуына әсер ету	**Жеке жұмыс:** Жұмбақ: Балалармен достасып, Жазда бақты қорғайды, Күзде кетер қоштасып, Кім біледі .. (торғайды)? Қозғалмалы ойын: «Ұшақтар». Мақсаты: жылдамдыққа, шапшаңдыққа үйрет, достастыққа тәрбиелеу.. **Алаңдағы еңбек**: қураған өсімдіктерді жинау **Еркін ойындар** **Мақсаты:** баланың жан – жақты дамуына әсер ету	күздей берсең үзбей бер. **Жеке жұмыс**: Тақпақ «Қарағай» Көкке бойын созады, Көпке қолын созады. Кең құшағын ашады, Көлеңкесін тосады Көп қарағай,қарағай Мейірбанды анадай. Жұмбақ: Жазда тұрып жоғары Күзде жерге қонады (Жапырақ) Қозғалмалы ойын: «Тығылмақ» Мақсаты: шапшаңдыққа, ептілікке жетілдіру. **Алаңдағы еңбек**: Ағаштардан түскен әдемі жапырақтарды жинап, олардан жапсыра отырып бір бейне жасау. (балық, қоян, кірпі) **Еркін ойындар** **Мақсаты**: баланың жан – жақты дамуына әсер ету	Күзгі тамшылар Тамады, тамады. Ү.Есдәулетов. Жұмбақ: Көзіжасты- жылауық, келе жатыр бір алып Жабырқаса жылайды, жалыраса құлайды. (Бұлт) Қозғалмалы ойын: Торғай мен мысық» Мақсаты:Балалардың қимыл – қозғалыстарын арттырып, ептілікке баулу. **Алаңдағы еңбек**: гүлдердің тұқымдарын жинау. **Еркін ойындар** **Мақсаты:** баланың жан –жақты дамуына әсер ету	Судыр- судыр жапырақ Өрттей сары бояуға Малынғандай атырап. М. Әлімбаев Қозғалмалы ойын: «Ұшақтар». Мақсаты: Шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу. **Алаңдағы еңбек**: құстарға жемсалғыш жасау **Еркін ойындар** **Мақсаты:** баланың жан – жақты дамуына әсер ету
Серуеннен оралу	Киімдерін ретімен шешу. Өз-өзіне қызмет ету.				
Балалармен жеке жұмыс	Бақытжан Мырзаға каламды дұрыс колдануға үйрету. Сурет салу	Қанат Назеркеге түстерді ажырата білуге үйрету. Қарым- қатынас іс –әрекеті	Болғанбек Ұлағат құрастыруға деген қызығушылығын арттыру. Құрастыру Шығармашылық іс әрекет, бейнелеу іс-әрекеті	Алтай Айзереге каламды дұрыс ұстауға үйрету. Қарым- катынас іс –әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті	Қайрат Ермұхаммбетке суретті ұқыпты, толық бояу қажеттілігін айтып түсіндіру. Сурет салу Шығармашылық іс әрекет, бейнелеу іс-әрекеті

Scanned with CamScanner

Балалардың іс- әрекеті (ойын,танымдық, коммуникативтік,шығармашылық,эксперименталдық,еңбек, қимыл,бейнелеу,дербес және басқалары)*	**«Табиғат құбылыстары» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер. Балалардың табиғат құбылыстары жөнінде түсініктерін нығайту. Шарты. Педагогтің ауызша сипаттамасы бойынша суреттер тізбегінің арасынан сәйкес келетін табиғат құбылысының суретін табу.	**"Бұл ұяда не тұрады?" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың есте сақтау қабілеттерін дамыту, сөздік қорларын молайту. Барысы. Тәрбиеші ұядағы құстардың суреттерін көрсетеді. Балалар оларды атайды, құстарға сипаттама береді.	**Тақырыбы:** . «Арыстан мен тышқан » (латыш ертегісі) **Мақсаты:** "Арыстан мен тышқан" ертегісімен таныстыру.Ертегі мазмұнын түсіндіру, баяндау. Балаларға әдеби кейіпкерлердің әрекеттерін, жүріс-тұрысын талдауға баға беруге үйретуді жалғастыру;сөздік қорларын молайтып, сөйлеу қабілеттерін дамыту,қызығушылықтарын арттыру; ұқыпты және сабырлы болуға тәрбиелеу.	**Дидактикалық ойын.** **«Бұл қай кезде болады?»** Мақсат-міндеттер: жылдың төрт мезгілін бір-бірінен ажырата алу қабілеттерін дамыту. Шарты: тақтаға төрт мезгілдің суретін іледі. Әр мезгілге байланысты әңгіме құрастырып айтады, қай жыл мезгілі екендігін жасырады. Қалған балалар қай жыл мезгілі екенін тауып айтады.	**Қимылды ойын:** **« Шарлармен алмасу »** **Мақсаты:** Балаларды ептілікке, жылдамдыққа, ажыратуға баулу. Ойын мазмұны: Балалар орындықтарда дөңгеленіп отырады. Тәрбиеші катар отырған екі балаға бір-бірден шар береді де ары карай басқаларға ауыстырады (біреуі оңға, біреуі солға ұсынады). Шарлар бір-бірімен екі жақтан кездескенде балалар « Соқтығысты» деген сөзбен оларды соқтықтырады. Одан кейін балалар орындарынан тұрып, дөңгелекті айналып, қарсы жаққа барады, қалғандары орындықтарынан тұрып: « Жүгірдік, жүгірдік...» деп дауыстайды. Балалар өз орындықтарына жүгіріп келіп: « Ол шарды басқа балаларға береді де ойын қайталанады. Бұл ойынды даладағы сазды алаңда өткізуге болады, онда балалар көк шөптің үстінде отырады	

Scanned with CamScanner

Балалардың үйге қайтуы	**Өнегелі 15 минут** **Ата-аналарға арналған жадынама** **«Балаға сыпайы болуға қалай көмектесуге болады?»** Қажет болған жағдайда сыпайы сөздерді өзіңіз қолданыңыз. Баланың айналасындағы ересектерді сыпайы сөздерді қолдануды қалыпты жағдайға айналдыруға көндіріңіз. Балаңызға сыпайы сөздердің "сиқырын" көрсетіңіз: "өтінемін" деген сөзсіз "маған бер"сияқты баланың өтініштерін орындамаңыз. Баланың бұл туралы есіне түсуін күтпестен, алдымен сәлем айтыңыз, қоштасыңыз және алғыс айтыңыз. Балаңызбен бірге міндетті сыпайылық ережелерін жасаңыз және бекітіңіз. Мысалы: "осы күні алғаш көргендердің бәріне сәлем айту керек" және т. б. Сыпайылыққа сыпайы түрде үйретіңіз!

Тексерілді: [signature]